

انسان های آرمانی

از دیدگاه شناخته‌نامه

تألیف

اختر کاظمی

سرشناسه	:	کاطمی، احمر، ۱۳۲۷
عنوان و نام پدیدآور	:	انسان های آرمانی از دیدگاه شاهنامه
مشخصات نشر	:	تهران: منشور سمیر، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۱۹۱ص. : مصور.
شابک	:	۹۷۸-۹۹-۷۵۰۹-۶۰۰-۹۹۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فبا
بازداشت	:	کتابنامه: ص. ۲۸۹-۲۰۲.
بازداشت	:	فهرست نویسی کامل این اثر در شبای: http://opac.nli.ir قابل دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۸۱۹۲۷۲

اقتضات منشور سمیر

انسان های آرمانی از دیدگاه شاهنامه

مؤلف: اختر کاظمی

ویراستار: سمیرا علی خانی

ناشر: منشور سمیر

شارکان: ۳۰۰ نفر

نوبت چاپ: اول- ۱۴

شماره نشر: ۷۱-۱

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۹-۷۵۰۹-۶۰۰-۹۹۹

تلفن: ۰۲۱۷۷۷۷۷۷۷

www.manshoorsamir.ir

© حق چاپ: ۱۳۹۴. اقتضات منشور سمیر

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستند نویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۱۱	 مقدمه
۱۳	 پیشگفتار
۱۳	 پیشدادیان
۱۴	 کیان
۱۴	 دوره‌ی اساطیری
۱۵	 عهد پهلوانی
۱۵	 دوره‌ی تاریخی
۱۷	 فصل اول:
۱۷	 تعریف اجمالی اسطوره و حماسه
۲۰	 اساطیر، حماسه‌ها و آرمان‌گرایی
۲۱	 سرزمین ایران
۲۳	 فصل دوم:
۲۳	 آفرینش و انسان
۲۳	 نخستین انسان در باورهای باستانی و شاهنامه
۲۴	 آفرینش انسان در شاهنامه فردوسی
۲۶	 آفرینش اولین بشر از دیدگاه‌های مختلف
۲۹	 انسان کیست و انسان کامل کدام است؟
۳۳	 فصل سوم:
۳۳	 انسانی آرمانی از دیدگاه‌های مختلف (شرق)
۳۳	 دیدگاه چین باستان درباره‌ی انسان آرمانی
۳۵	 کمال انسانی در آیین تائوئیزم
۳۵	 انسان کامل از دیدگاه لائوتسه
۳۷	 درجات و مراتب انسانی از دیدگاه کنفوسیوس
۳۸	 انسان آزاده به عقیده کنفوسیوس
۳۹	 انسان در مکتهای فلسفی و ادبی جدید (غرب)
۴۰	 کانت فیلسوف مشهور آلمانی

۶ انسانهای آرمانی از دیدگاه شاهنامه‌ی فردوسی

۴۰ پاسکال فیلسوف و طبعیدان فرانسوی

۴۰ انسان کامل از دیدگاه نیچه

۴۱ انسان کامل از دیدگاه نیچه

۴۲ انسان کامل از دیدگاه اریک فروم

۴۳ انسان کامل از دیدگاه زرتشت

۴۳ ردّ پای انسان آرمانی در اساطیر و حماسه‌ها و شاهنامه

۴۵ **فصل چهارم:**

۴۵ انسان کامل و اسلام

۴۵ انسان از دیدگاه قرآن

۴۸ انسان کامل و تصوف و عرفان

۴۹ فلسفه و انسان کامل

۴۹ دیدگاه ابن عربی درباره‌ی انسان کامل

۴۹ دیدگاه عزیزالدین نسفی و انسان کامل

۵۱ انسان کامل از دیدگاه بایزید بسطامی

۵۲ شمس تبریزی و انسان کامل

۵۳ مولوی و انسان کامل

۵۵ فلاسفه و انسان کامل

۵۷ **فصل پنجم:**

۵۷ انسان آرمانی و شاهنامه

۵۹ فرّ ایزدی و انسان آرمانی

۶۱ فرّ ایرانی

۶۳ جستجوی ویژگی‌های پهلوانی در انسان آرمانی

۶۷ **فصل ششم:**

۶۷ انسانی آرمانی و تأثیرپذیری از عوامل دیگر

۶۷ نقش حیوانات در زندگی انسان آرمانی

۶۸ گاو

۶۸ گاو پرمایه

۷	پیشگفتار.....
۶۹	اسب.....
۷۰	اسب رستم (رخش).....
۷۱	شیرنگ بهزاد.....
۷۲	سیمرغ.....
۷۵	زال و سیمرغ.....
۷۷	فصل هفتم:
۷۷	نقش زن و مادر در تربیت انسان آرمانی.....
۸۰	نقش مادر در تربیت انسان آرمانی.....
۸۳	فرنگیس.....
۸۷	فصل هشتم:
۸۷	ویژگی‌های انسان‌های آرمانی در شاهنامه فردوسی.....
۸۷	ویژگی‌های انسان‌های آرمانی در هنگام تولد.....
۹۰	گونه‌های دیگری از تولد غیر عادی.....
۹۰	دور افتادن از دیار خود به هنگام تولد.....
۹۲	رانده شدن به سبب داشتن طالع شوم.....
۹۳	دور افتادن با انگیزه، آموختن آداب زندگی.....
۹۴	خارق‌العاده بودن قهرمانان و انسان‌های آرمانی به هنگام کودکی.....
۹۵	فصل نهم:
۹۵	ویژگی‌های انسان‌های آرمانی به لحاظ اعتقادات.....
۹۷	عفت و پاکی.....
۹۸	انسان‌های آرمانی هرگز گول جاه و جلال را نمی‌خورند.....
۹۸	رشیدی و تنومندی انسان‌های آرمانی.....
۹۹	اعتقاد به راستی و درستی.....
۹۹	ایمان به داد و عدل.....
۹۹	اعتقاد به پند و اندرز دادن.....
۹۹	داشتن فره ایزدی.....
۱۰۰	داشتن شجاعت.....

۸ انسانهای آرمانی از دیدگاه شاهنامه‌ی فردوسی

۱۰۰ اعتقاد به فرهنگ مشورت و شورا

۱۰۱ انسان آرمانی و عقل و خرد

۱۰۲ انسان کامل و تقدیر و سرنوشت به نقل از شاهنامه

۱۰۷ **فصل دهم:**

۱۰۷ معرفی ده چهره‌ی شاخص انسان‌های آرمانی

۱۰۷ در شاهنامه فردوسی

۱۰۷ کیومرث

۱۱۵ هوشنگ

۱۱۹ جمشید

۱۲۵ فریدون

۱۳۴ فریدون صاحب فرآزیدی بود

۱۳۴ - فریدون و اعتقاد به عدالت و داد

۱۳۴ فریدون امیدواری و اعتقاد به فال نیک

۱۳۷ سیاوش

۱۵۰ کیخسرو

۱۵۸ گرشاسپ

۱۶۱ زال

۱۶۷ رستم

۱۷۹ سهراب

۱۸۴ نتیجه‌گیری

۱۸۷ منابع و مأخذ

مقدمه:

سخن در مورد فردوسی، این شاعر بزرگ و حماسه‌سرا هرچه گفته شود، باز کم است، وی همانند گوهری درخشان در تاریخ ادب و شعر سرزمین ایران، بلکه جهان می‌درخشد، در این مقوله که از انسان آرمانی سخن می‌رود، جای دارد به این نکته اشاره کنیم که انسان‌های همه ادوار با آرزوها، انتظارات و پیش داوری‌های گوناگون و متفاوت روبرو بوده‌اند، به عبارتی دیگر همواره در جستجوی الگویی برای آرزوهای خود به سر می‌برده‌اند.

شاید بتوان گفت علت این است که همواره انسان‌های عادی در پی ساختن انسان‌های آرمانی در وجود خود بوده‌اند، انسان عادی را بهانه‌ای قرار داده‌اند تا انگیزه‌ای باشد برای ترسیم و تصویری از انسان کامل. در واقع این افراد می‌خواستند «انسان بودن» را به انسان‌ها بیاموزانند.

اکنون باید باور داشت که فردوسی خود از مهم‌ترین نمونه‌هایی است که در صحنه‌هایی از زیستن خود، از مرزهای زندگی عادی فراتر رفته است. وی هم‌چنین به‌عنوان انسان آرمانی برای نسل‌های پس از خود شهرت می‌یابد.

«فردوسی در شاهنامه، قالب واژه‌های ویژه فارسی، ایران باستان را دوباره زنده کرده است. وی اگر از ایران باستان سخن می‌گوید ایران او، ایران آرمانی است، ایران شکوفا، پر خیر و عدل و انصاف و انسان او همان انسان آرمانی اوست: انسان خردمند و خردپرو، نیکوکار و دادگر، پر عشق و شور و کمال‌جویی».^۱